அ

ଅନାୟତୁଲ୍ଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ବନାମ
ଜାମ୍ମୁର ମୁସଲମାନ ୱାକଫ ଆୟୁକ୍ତ

ଫେବୃଆରୀ 7, 1991

[କୁଲଦିପ ସିଂହ ଏବଂ କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି]

ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ୱାକଫ ଅଧିନିୟମ, 1959: ହଜରତ ବାବା ଇବ୍ରାହିମ୍ ୱାକଫଙ୍କ ଜିୟାରତ ସରିଫ -ଜମି ଅନୁଦାନ -ସେପ୍ଟେମ୍ବର 22, 1955 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 29, 1958 ରେ ସରକାରୀ ଆଦେଶ - ବ୍ୟାଖ୍ୟା -ଜିୟାରତ ସପକ୍ଷରେ ନା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ମ୍ୟାନେଜର ସପକ୍ଷରେ - ନ୍ୟାସ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲରେ ଥିବା ଧାର୍ମିକ ପୀଠର ପରିଚାଳକ/ନ୍ୟାସୀ -ପ୍ରତିକୂଳ ଶୀର୍ଷକ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ କି?

ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା 1908:ଧାରା 100 - ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ - ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କି ନୁହେଁ।

ଜାମ୍ମୁ ସହରର ରଖବାହୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଏକ ପବିତ୍ର ପୂଜା ସ୍ଥଳ ହଜରତ ବାବା ଇବ୍ରାହିମ୍ ଙ୍କ ଜିୟାରତ ସରିଫକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର **22** ସେପ୍ଟେମ୍ବର, **1955** ଏବଂ **29** ନଭେମ୍ବର, **1958** ରେ ଦୁଇଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଜିୟାରତକୁ କିଛି ଜମି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। **1963** ରେ ସେମାନଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରଠାରୁ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜିୟାରତ ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା। **1959** ମସିହାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ଜମ୍ମୁ ଏବଂ କାଶ୍ମୀର ମୁସଲିମ ୱାକଫ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ମୁସଲିମ ୱାକଫ କମିଟି, ଜିୟାରତରେ ନ୍ୟସ୍ତ ବିବାଦୀୟ ୱାକଫ ଜମିକୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିବା, ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ଆଦାୟ କରିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଷେଧ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲା, ଏହି ଅଭିଯୋଗରେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ-ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଜିୟାରତକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଜମିକୁ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାକୁ ଅପବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତର କରୁଛନ୍ତି।

ମକଦ୍ଦମାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରି, ଆବେଦନକାରୀ, ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଦୁଇଟି ସରକାରୀ ଆଦେଶରେ "ଜିୟାରତ" ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର ସତ୍ତ୍ୱେ, ବିବାଦୀୟ ଜମିର ହସ୍ତାନ୍ତର ସେମାନଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ, ପ୍ରାୟ **400/500** କାନାଲ୍ ଜମି ଉପରେ ତାଙ୍କର ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ବଦଳରେ ଥିଲା, ଯାହା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ କୌଣସି ସମର୍ପଣ ଆକାରରେ ନୁହେଁ, ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ଜମି ଜିୟାରତର ସମ୍ପତ୍ତି ନୁହେଁ ବରଂ ସେମାନଙ୍କ

ପିତାଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା, ଏବଂ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କର ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସମ୍ପତ୍ତି ସହିତ କାରବାର କରିବାର ଅଧିକାର ଥିଲା ।

ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଦୁଇଟି ଅନୁଦାନ ବାସ୍ତବରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଜିୟାରତ ସପକ୍ଷରେ ନୁହେଁ । ପ୍ରଥମ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ ।

ତେବେ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ **1955** ଏବଂ **1958** ମସିହାର ସରକାରଙ୍କ ଦୁଇଟି ଆଦେଶର ପାଠରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଦୁଇଟି ଅନୁଦାନ ଜିୟାରତ ସପକ୍ଷରେ ଥିଲା । ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀ-ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତର ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ଓଲଟାଇଦେବାରେ ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି, ପ୍ରମାଣର ତର୍ଜମା ଆଧାରରେ ଯେ, ବାସ୍ତବରେ, ଆବେଦନକାରୀ-ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ ଥିଲେ, ଯାହା ସରକାରୀ ଅନୁଦାନର ବିଷୟ ଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ: **1.1** ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା **22** ସେପ୍ଟେମ୍ବର, **1955** ଏବଂ **29** ନଭେମ୍ବର, **1958** ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୁଇଟି ଆଦେଶ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ଦ୍ୱନ୍ଦହୀନ ଏବଂ କେବଳ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇପାରିବ ଯେ ସରକାର କେବଳ ଜିୟାରତକୁ ଜମି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ଆବେଦନକାରୀ-ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ ନୁହେଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଆବେଦନକାରୀ-ପ୍ରତିବାଦୀ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବଜଙ୍କ ନାମ ମଧ୍ୟ ଦୁଇଟି ଆଦେଶରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ । **1955**ର ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ବାବା ଇବ୍ରାହିମ୍ ଶାହାଙ୍କ ଜିୟାରତ ସରିଫଙ୍କୁ ଘେରି ରହିଥିବା ରଖବାହୁର ଜମିକୁ ଉକ୍ତ ଜିୟାରତକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ । **1958**ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ କଥା କୁହାଯାଇଛି । ସେହି ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ ଯେ ଜମି ଜିୟାରତକୁ ନୁହେଁ ବରଂ ଜିୟାରତର ମଜାୱାର ଥିବା ଆବେଦନକାରୀ-ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପିତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମିର କ୍ଷତିପୂରଣ ବଦଳରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

1.2 ଜଣେ ଧାର୍ମିକ ପୀଠର ପରିଚାଳକ କିମ୍ବା ନ୍ୟାସୀଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପଦବୀ ଜାହିର କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଜେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ଆଇନଗତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ଆବେଦନକାରୀ-ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଜିୟାରତର ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ପରିଚାଳକ କିମ୍ବା ନ୍ୟାସୀ ଭାବରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଦଖଲର ସୁଯୋଗ ନେଇ ସେମାନଙ୍କର ଲୋଭ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇବା ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରତିକୂଳ ଅଧିକାର ଜାହିର କରିବାର କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ନଥିଲା । ଏପରିକି ଯଦି ସେମାନେ ଜମି ଦଖଲରେ ଥାଆନ୍ତେ, ତେବେ ଏହାକୁ ଏକ ବିଧି ସମ୍ମତ ଅଧିକାର ସହିତ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଜିୟାରତ ପାଇଁ ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, ଏହି ଦଖଲ ଜିୟାରତଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଭପ୍ରଦ ହେବ ।

1.3 ସରକାରୀ ଆଦେଶର ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ସନ୍ଦେହମୁକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆବେଦନକାରୀ-ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ଅନୁଦାନ ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜିୟାରତକୁ ନୁହେଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ନଥିଲା । ପ୍ରଶ୍ନଟି ଦୁଇଟି ସରକାରୀ ଆଦେଶର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର ଥିଲା, ଯାହା ମୂଳତଃ ଏକ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକର ଫଳାଫଳକୁ ଓଲଟାଇବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିନଥିଲେ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1484/1974 ।

ଦେୱାନୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4/1973ରେ ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 26.4.1974 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ବିଚାରାଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏ.କେ. ସେନ, ଇ.ସି. ଅଗ୍ରୱାଲା, ସୁଶ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଭଟ୍ଟ, ଅତୁଲ ଶର୍ମା ଏବଂ ଏ.ଭି. ପାଲ୍ଲି ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍.କେ. ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ (ଏନ୍.ପି.) ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କୁଲଦିପ ସିଂହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଜାମ୍ମୁ ସହରର ରଖବାହୁ ନାମକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଣେ ସନ୍ଥ ହଜରତ ବାବା ଇବ୍ରାହିମ ରହୁଥିଲେ । 1872 ମସିହାରେ ତାଙ୍କ ଦେହାନ୍ତ ପରେ ତାଙ୍କ କବର ତାଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ପୂଜା ସ୍ଥଳୀରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସ୍ଥାନକୁ ଜିୟାରତ ହଜରତ ବାବା ଇବ୍ରାହିମ୍ (ଏହା ପରେ "ଜିୟାରତ" ବୋଲି କୁହାଯିବ) କୁହାଯାଉଥିଲା । ଜିୟାରତକୁ ବାବା ହଜରତ ଇବ୍ରାହିମଙ୍କ ପୁତୁରା ସାଇନ୍ ଲାଧା ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲେ । ସାଇନ୍ ଲାଧାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ତାଙ୍କ

ପୁଅ ମିଆଁ ଲାଲ୍ ଦିନ୍ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହୋଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜିୟାରତର ପରିଚାଳନା ମିଆଁ ଲାଲ ଦିନ୍ ଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଛି, ଯିଏକି 1963 ମସିହାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ।

ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର ମୁସଲିମ ୱାକଫ ଅଧିନିୟମ, 1959 (ଏହା ପରେ ଏହାକୁ "ଅଧିନିୟମ" କୁହାଯିବ) ମସିହାରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଅଧୀନରେ ଏକ ମୁସଲିମ ୱାକଫ କମିଟି (ଏହା ପରେ "କମିଟି" କୁହାଯିବ) ଗଠନ କରାଯାଇଛି ।

କମିଟି, ଅନାୟତୁଲ୍ଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଆଠଜଣ (ମିଆନ ଲାଲ ଦିନ୍ଙ୍କ ପୁଅ)ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଜିୟାରତରେ ନିହିତ ବିବାଦୀୟ ୱାକଫ୍ ଜମିରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିବା, ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ଆଦାୟରୁ ବାରଣ କରିବାକୁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲା । ବାଦୀଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ସରକାର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 22, 1955 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 29, 1958 ରେ ଦୁଇଟି ଆଦେଶ ଦେଇ ଯଥାକ୍ରମେ 3 ଏକର ଏବଂ 6 ଏକର 2 କନାଲ 6 ମାର୍ଲା ଜମି ଜିୟାରତକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଏହାକୁ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଲିଖିତ ବୟାନରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଧାରରେ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ ସରକାର ଦ୍ୱାରା ଦଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାୟ 400/500 କନାଲ ଜମି ଉପରେ ତାଙ୍କ ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ବଦଳରେ ବିବାଦୀୟ ଜମିକୁ ସରକାର ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଜମି ସେମାନଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଉତ୍ତରାଧିକାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଉପରେ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହୋଇଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସରକାରୀ ଆଦେଶରେ "ଜିୟାରତ୍" ଶବ୍ଦ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନୁଦାନ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥିଲା । ଜମିର ହସ୍ତାନ୍ତର କୌଣସି ସମର୍ପଣ ରୂପରେ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଜିୟାରତ ସମ୍ପତ୍ତି ନଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ନିଜ ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ କାରବାର କରିବାର ଅଧିକାର ଦାବି କରିଥିଲେ କାରଣ ତାହା ସେମାନଙ୍କର ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ।

ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ଅଗଷ୍ଟ 6, 1970 ତାରିଖର ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ଅନୁଦାନ ବାସ୍ତବରେ ମିଆଁ ଲାଲ ଦିନ୍ ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥିଲା ଏବଂ ଜିୟାରତ ସପକ୍ଷରେ ନୁହେଁ । କମିଟିର ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି, ଜାମ୍ମୁ ଫେବୃଆରୀ 28, 1973 ରେ ତାଙ୍କ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ଏବଂ କମିଟିର ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଏହି

କମିଟି ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ମୁର୍ତଜା ଫଜଲ ଅଲ୍ଲୀ (ତତ୍କାଳୀନ ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭାବେ) ଏପ୍ରିଲ 26, 1974 ରେ ତାଙ୍କ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକର ରାୟକୁ ବାତିଲ କରି କମିଟିର ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପାଇଁ ବାଦୀଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମାରେ ବିଚାରାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଆବେଦନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅଶୋକ ସେନ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ଏବଂ ନିମ୍ନ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ଆମକୁ ଅବଗତ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମତରେ; ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରମାଣର ତର୍ଜମା ଆଧାରରେ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଓଲଟାଇ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ସେନ୍ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପୂର୍ବଜମାନେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି 140 କାନାଲରୁ ଅଧିକ ଜମି ଅଧିକାରରେ ଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଜମି ଉପରେ ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ସରକାର ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପିତାଙ୍କଠାରୁ ଉକ୍ତ ଜମିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ବଦଳରେ 1955 ଏବଂ 1958 ମସିହାରେ ମିଆଁ ଲାଲ୍ ଦିନ୍ ଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ ଦୁଇଟି ଅନୁଦାନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣର ତର୍ଜମା କରିବା ପରେ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତମାନେ ଏକ ତଥ୍ୟ ଭାବରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ସରକାରୀ ଅନୁଦାନର ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ ଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ଓଲଟାଇ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତିର ସମର୍ଥନରେ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିଥିଲେ:

> "ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିବା ପରି, ପ୍ରତିବାଦୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପିତା ଏବଂ ଜେଜେବାପା ଏବଂ ହଜରତ ବାବା ଇବ୍ରାହିମଙ୍କ 40 କାନାଲ୍ ରୁ ଅଧିକ ଜମି ଆରକ୍ ଭାବରେ ଏବଂ ଚାଷ ଅଧୀନରେ ଥିବା ପ୍ରାୟ 100 କାନାଲ୍ ଜମି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି, ଏବଂ ସରକାରୀ ଆଦେଶ ଏକ୍ସିବିଟ D.A./4 ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସୁପାରିଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଏହା ଆହୁରି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ଯେ 74 କାନାଲ୍ ଜମି ସମ୍ପର୍କରେ ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନର ଆଧାର ହେଉଛି ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପିତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଧିକାର ଏବଂ ସେହି ଅଂଶ ଜମିର ଦଖଲ ବଦଳରେ ସରକାର 74 କାନାଲ୍ ଜମି ସହିତ ଭାଗ କରିଥିଲେ । ବାଦୀଙ୍କ ଓକିଲ ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେହେତୁ 1955 ଏବଂ 1958 ର ସରକାରୀ ଆଦେଶରେ ଅନୁଦାନ ଗ୍ରହୀତା ଭାବରେ

"ଜିୟାରତ" ଶବ୍ଦ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ତେଣୁ ଏହି ଅନୁଦାନ ବାଦୀଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥିଲା ବୋଲି ବିଚାର କରିବା ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ ପାଇଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନୁହେଁ । ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିବା ପୃଷ୍ଠଭୂମିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ବାଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ସହିତ ସହମତ ହେବାକୁ ମୁଁ ଅସମର୍ଥ । କେବଳ ଏହି ତଥ୍ୟ ଯେ ମିଆଁ ଲାଲ ଦିନ୍, ହଜରତ ବାବା ଇବ୍ରାହିମ ସାହିବଙ୍କ ବଂଶଧର ଭାବରେ ଜିୟାରତ ସହିତ ଜଡିତ ଥିଲେ ଏବଂ କେବଳ 1955 ଏବଂ 1958 ର ସରକାରୀ ଆଦେଶରେ "ଜିୟାରତ" ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା, ଏହି ତଥ୍ୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରୁ ବାରଣ କରିବ ନାହିଁ ଯେ ଅନୁଦାନ ଜିୟାରତ ସପକ୍ଷରେ ନୁହେଁ ବରଂ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ 1955 ଏବଂ 1958 ମସିହାର ସରକାରୀ ଆଦେଶର ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଏହି ତଥ୍ୟ ସହିତ ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ମିଆଁ ଲାଲ ଦିନ୍ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବଜ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ ଜମି ଅଧିକାର କରିଥିଲେ; ଯେ ସରକାର ମିଆଁ ଲାଲ ଦିନ୍ ଙ୍କ ଅତିରିକ୍ତ ଜମି ଦାବି କରିବା ଏହି ସରଳ ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମି ତାଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିବା ଜମି ଅପେକ୍ଷା ମହଙ୍ଗା ଥିଲା; ଯେ କୌଣସି ଧାର୍ମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେତୁ ଜିୟାରତକୁ ଜମି ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବାର ସରକାରଙ୍କ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା; ଯେ ଏହା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପିତା ମିଆଁ ଲାଲ ଦିନ୍ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପ୍ରକାରର ବୁଝାମଣା ଥିଲା, ଯାହା ଅଧୀନରେ 74 କନାଲ ପରିମାଣର ଜମି ଲାଲ ଦିନ୍ 400 କନାଲରୁ ଅଧିକ ଜମିର ଦଖଲକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିବା ବିଚାରରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା; କମିଟି ବାଦୀ ମଧ୍ୟ ଅନୁଦାନକୁ ଲାଲ ଦିନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ, ଯେପରି ଏକ୍ସିବିଟ PDରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ, ଏହା ମଧ୍ୟ ମୋର ମତକୁ ସମର୍ଥନ କରେ । ଏହି ତଥ୍ୟ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପିତା ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ଅଂଶ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଲିଜରେ ଦେଇଥିଲେ, ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ଏକ ଅଂଶ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଥିଲେ; ୱାକଫ କମିଟି ଦ୍ୱାରା 1966 ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମି ଉପରେ କୌଣସି ଦାବି କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି 1955 ଏବଂ 1958 ରେ ସରକାରୀ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, ଲାଲ ଦିନ୍ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ଜମିରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଆୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହିସାବ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ କୌଣସି ଦାବି କରାଯାଇ ନଥିଲା, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଦୋକାନ, ଖୋଖା ଏବଂ କୋଠା ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି (ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଯେ ୱାକଫ୍ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ କୋଠରୀ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା), ଏହା ମଧ୍ୟ ଏହି ତଥ୍ୟର

> ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଅଟେ ଯେ ହସ୍ତାନ୍ତର ବାସ୍ତବରେ ଲାଲ୍ ଦିନ୍ ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜିୟାରତ ସପକ୍ଷରେ ନୁହେଁ ।"

ଏହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ ବିବାଦର ବିଷୟବସ୍ତୁ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 22, 1955 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 29, 1958 ର ଦୁଇଟି ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଅନୁଦାନ ଜିୟାରତ୍ ସପକ୍ଷରେ ବୋଲି ଉତ୍ତରଦାତା-ବାଦୀ ଦାବି ରଖିଥିବାବେଳେ ଆବେଦନକାରୀ-ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଦାବି କରିଛନ୍ତି ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପିତାଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ ଦୁଇଟି ମାଲିକାନା ଦସ୍ତାବିଜ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଦାନ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ।22 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1955ର ସରକାରୀ ଆଦେଶ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

> "ଏହା ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ବାବା ଇବ୍ରାହିମ୍ ଶାହାଙ୍କ ଜିଆରତ ସରିଫ୍ ଙ୍କୁ ଘେରି ରହିଥିବା ରାଖ ଏବଂ ଫାର୍ମ ବିଭାଗର ରଖବାହୁର 3 ଏକର ଜମି ଉକ୍ତ ଜିଆରତ-ଇ-ସରିଫ୍ ଙ୍କୁ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ ।
>
> କ୍ୟାବିନେଟ୍ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ।
>
> ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ/- (ଜି.ଏମ୍. ବକ୍ସି)
> ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ "।

ନଭେମ୍ବର, 1958ର ସରକାରୀ ଆଦେଶ ଏହିପରି;

> "(1) ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗାନ୍ଧୀ ନଗର ଜାମ୍ମୁରେ ଜିଆରତ ସରିଫ ବାବା ଇବ୍ରାହିମ ଶାହ ସାହିବଙ୍କୁ 6 ଏକର 2 କାନାଲ୍ ଏବଂ 6 ମରଲା ଜମି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ (2) 20.9.55 ତାରିଖର କ୍ୟାବିନେଟ୍ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 1418-C ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମୋଦିତ 3 ଏକର କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଗାନ୍ଧୀ ନଗରର ବିକାଶ ପାଇଁ ପୂର୍ତ୍ତ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା କାନାଲ ପିଛା 1000 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ 12.5 କାନାଲ୍ ଜମି ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଜିୟାରତ ସପକ୍ଷରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଅନୁଦାନ ବାବଦକୁ 12,500 ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ।ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର ସରକାରଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ।
>
> ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ/- ନୁର ମହମ୍ମଦ
> ସରକାରଙ୍କ ସଚିବ"

ସରକାରଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ସନ୍ଦେହମୁକ୍ତ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସ୍ୱୀକାର କରିପାରିବ ଯେ ସରକାର ଜମି କେବଳ ଜିୟାରତକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ-ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ ନୁହେଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଆବେଦନକାରୀ-ପ୍ରତିବାଦୀ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ନାମ ମଧ୍ଯ ଦୁଇଟି ଆଦେଶରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତ ଦୁଇଟି ଆଦେଶକୁ ନିମ୍ନମତେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥିଲେ:

> "1955ର ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ବାବା ଇବ୍ରାହିମ୍ ଶାହାଙ୍କ ଜିଆରତ ସରିଫ୍ ଙ୍କୁ ଘେରି ରହିଥିବା ରଖବାହୁର ଜମି ଉକ୍ତ ଜିୟାରତକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ । 1958ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଦେଶରେ ମଧ୍ଯ ସମାନ କଥା କୁହାଯାଇଛି । ଏହି ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ଜମି ଜିୟାରତକୁ ନୁହେଁ ବରଂ ଜିୟାରତର ମୁଜାୱାର ଥିବା ପ୍ରତିବାଦୀକୁ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ବଦଳରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଦସ୍ତାବିଜରେ ଥିବା ଆବୃତ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି, ତେଣୁ ଏହି ଦୁଇଟି ଦସ୍ତାବିଜର ଆବୃତ୍ତିକୁ ବିରୋଧ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରମାଣ ଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ତେଣୁ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଯେଉଁ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ତାହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଯେ ଅନୁଦାନ ଜିୟାରତକୁ ନୁହେଁ ବରଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 91 ଏବଂ 92 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ଏହା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନୁଦାନ 1955 ଏବଂ 1958ରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ଅନେକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ସରକାର ଏତେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପରେ ମଧ୍ଯ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଏହି ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାକୁ ଆଗକୁ ଆସିନାହାଁନ୍ତି ଯେ ଅନୁଦାନ ଜିୟାରତ ପାଇଁ ନୁହେଁ ବରଂ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ମୁଁ ବୁଝିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛି ଯେ ଦସ୍ତାବିଜରେ ଏପରି ସ୍ପଷ୍ଟ ଆବୃତ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱେ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତମାନେ କିପରି ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ବିଭାଜନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକୁ ଏପରି ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅନୁଦାନ ଥିଲା । ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଘଟଣା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିବା ମନେହୁଏ ଯେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ସରକାରଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଚାଷ ଜମିକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ନ ଦେଇ ସରକାର ଦଖଲ କରିନେଇଛନ୍ତି, କିଛି ସରକାରୀ

ଅଧିକାରୀ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଜିୟାରତକୁ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ଜମି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଏକ ଭୁଲ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏହି ଉତ୍ତର ଦେବାର ବହୁ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁଦାନର ଆଇନଗତ ବୈଧତାକୁ ଲୋପ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପ୍ରତିକାର ଥିଲା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବେଆଇନ ଭାବେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ କିମ୍ବା କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବା । ଜିୟାରତର ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ଲୋଭୀ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇବା, ପରିଚାଳକ କିମ୍ବା ଟ୍ରଷ୍ଟି ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ଦଖଲର ସୁଯୋଗ ନେଇ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରତିକୂଳ ଅଧିକାର ହାସଲ କରିବାର କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କର ନଥିଲା । ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ଆଇନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏକ ଧାର୍ମିକ ମନ୍ଦିରର ମାଲିକାନା ଥିବା ଜଣେ ପରିଚାଳକ କିମ୍ବା ନ୍ୟାସୀଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ଅଧିକାର ହାସଲ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯଦି ସେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ଆଇନଗତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି ଆଇନଗତ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ମାମଲାରେ କିଛି ପ୍ରମାଣିତ ତଥ୍ୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ:-

(1) ଏହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଜିୟାରତ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ସାର୍ବଜନୀନ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ୱାକଫରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା ।

(2) ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଜାଦାନଶିନ୍ କିମ୍ବା ଜିୟାରାତର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ଥିଲେ ।

(3) ଯେ ଏହି ଜମି ମୂଳତଃ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିଲା ।

(4) ଯେ ସରକାର ବିବାଦୀୟ ଜମିକୁ ଜିୟାରତକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ନୁହେଁ ।

(5) ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଜିୟାରତ ଏବଂ ତା'ସହିତ ଜଡିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ମଧ୍ୟ ଦଖଲରେ ଥିଲେ ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦିଓ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଜମିର ଦଖଲରେ ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ଦଖଲକୁ ଏକ ଆଇନଗତ ମାଲିକାନା ପାଇଁ ସୂଚିତ ହେବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ

ଏହାକୁ ଜିୟାରତ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦଖଲ ଜିୟାରତର ଲାଭ ପାଇଁ ହେବ ।"

ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତ ବିଚାର ସହିତ ସହମତ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଛୁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଫଳାଫଳକୁ ଓଲଟାଇବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ବୋଲି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅଶୋକ ସେନଙ୍କ ଏହି ତର୍କରେ ଆମେ ସହମତ ନୁହଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଥିଲା ଦୁଇଟି ସରକାରୀ ଆଦେଶର ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଯାହା ମୂଳତଃ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା । ସରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ସନ୍ଦେହମୁକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ଦର୍ଶାଇ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ-ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନୁହେଁ ଯେ ଅନୁଦାନ ଜିୟାରତକୁ ନୁହେଁ ବରଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଯାଇ ନଥିଲା ।

ତେଣୁ ଆମେ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରୁଛୁ । ଉତ୍ତରଦାତା-ବାଦୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ଯାହା ଆମେ 15,000 ଟଙ୍କା ଭାବରେ ଆକଳନ କରିଛୁ ।

ଏନ୍.ପି.ଭି. ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।